

Strasbourg den 23.10.2018
COM(2018) 800 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Kommissionens arbetsprogram 2019

Uppfylla löften och forma framtiden

I. Uppfylla löften och forma framtiden

De kommande månaderna kommer att vara avgörande för vår europeiska union. I maj nästa år kommer EU:s medborgare att rösta i valet till Europaparlamentet. Kommissionens ordförande framhöll i sitt tal om tillståndet i unionen den 12 september 2018 att de beslut som medborgarna fattar kommer att återspegla deras förtroende för EU:s förmåga att hitta lösningar på de utmaningar som ingen medlemsstat själv kan hantera.

Utmaningar som att säkerställa att EU återfår en ekonomisk tillväxt som verkligen gynnar alla, vilket innebär att man investerar i framtidens jobb och skapar möjligheter av den digitala omvandlingen och övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Utmaningar i samband med migration som, även om den har minskat kraftigt från krisåren 2015–2016, vi kommer att behöva hantera under lång tid framöver och som kräver hållbara europeiska lösningar. Utmaningar för våra demokratiska samhällen, våra värderingar och vår säkerhet som uppstår till följd av terrorism och it-angrepp, och i allt högre grad också från desinformationskampanjer. Utmaningar som härrör från en allt mer instabil global situation där den demografiska utvecklingen, konkurrensen om resurser och klimatförändringar kräver gemensamma åtgärder för att uppnå hållbarhet, samtidigt som vissa ifrågasätter de institutioner och regler som på ett positivt sätt har präglat världen under de senaste 50 åren.

Mer än någonsin behöver EU visa att vår union är enad, stark och demokratisk och att det endast är tillsammans som vi kan hitta lösningar på dessa utmaningar och på så sätt skydda, stärka och försvara våra medborgare.

I årliga arbetsprogram har den här kommissionen sedan början av mandatperioden inriktat sitt arbete på de största utmaningarna där vi anser att EU-åtgärder kan göra skillnad. I och med de initiativ som presenterades i samband med talet om tillståndet i unionen har vi nu lagt fram alla de lagstiftningsförslag som behövs för att åstadkomma positiva förändringar när det gäller Europeiska kommissionens samtliga tio prioriteringar för 2014–2019. Tillsammans med Europaparlamentet och rådet har vi nått en överenskommelse om nästan hälften av dessa förslag och med ytterligare 20 % har vi kommit långt i lagstiftningsprocessen. Det är nu dags att omvandla resten av förslagen till lagstiftning, inklusive de förslag som anges som prioriterade i de gemensamma förklaringarna, för att sedan genomföra dem i praktiken. Den dialog som kommissionen har haft med Europaparlamentet och rådet under förberedelserna av detta arbetsprogram har bekräftat att det finns ett gemensamt åtagande att upprätthålla och ytterligare öka takten. Nu är rätt tillfälle att visa att vi tillsammans kan åstadkomma resultat.

För att behålla fokus på de förslag som redan är framlagda lägger kommissionen i årets arbetsprogram endast fram ett begränsat antal nya initiativ, som tillsammans med de initiativ som presenterades i samband med talet om tillståndet i unionen är av avgörande betydelse för att fullständigt genomföra de tio prioriteringarna. Dessa initiativ gäller de utmaningar som kvarstår och som kräver gemensamma och kraftfulla åtgärder: slutföra arbetet på migrationsområdet, förstärka den ekonomiska och monetära unionen, hantera de ökade spänningarna i det globala handelssystemet, motarbeta de fortsatta utmaningarna mot rättsstatsprincipen i vissa medlemsstater och komma överens med Förenade kungariket om

dess utträde ur unionen. Kommissionen kommer också att ägna uppmärksamhet åt att genomföra den lagstiftning som har antagits och utvärdera det befintliga regelverket för att förbereda inför framtiden. Vi föreslår dessutom att ett antal föråldrade förslag och lagar ska dras tillbaka eller upphävas.

Detta arbetsprogram fortsätter slutligen arbetet med färdplanen för Sibiu som fått ett starkt stöd i Europaparlamentet och togs upp i ledaragendan. Toppmötet i Sibiu kommer att äga rum på Europadagen, den 9 maj 2019, det vill säga sex veckor efter brexit och två veckor före valet till Europaparlamentet. För EU-27 kommer det mötet att få avgörande betydelse för åren fram till 2025. Med detta i åtanke är det viktigt att en politisk överenskommelse om kommissionens förslag om en enklare och flexiblare framtida budgetram uppnås före toppmötet i Sibiu. Utöver detta kommer kommissionen att under de kommande månaderna bidra med en rad långsiktiga initiativ som förberedelse inför toppmötet, så att EU:s ledare kan skapa nytt förtroende för framtiden för vår union med 27 medlemsstater.

II. Fullständigt genomförande av Juncker-kommissionens tio prioriteringar före valen till Europaparlamentet

En ny satsning på sysselsättning, tillväxt och investeringar

EU:s ekonomi går bra. Tillväxten var 2017 den högsta på 10 år. Sysselsättningen och investeringarna har återgått till nivåerna före krisen, och de offentliga finanserna har förbättrats avsevärt. Den ekonomiska, sociala och finansiella situationen ser dock fortfarande olika ut i de olika medlemsstaterna. I takt med att det globala ekonomiska klimatet förändras måste vi utnyttja den nuvarande dynamiken för att fortsätta att främja politik som gör att vi kan utnyttja nya ekonomiska möjligheter och förbereda ekonomin att klara de utmaningar vi står inför i framtiden.

Detta innebär fortsatta investeringar i de reformer som behövs för fortsatt stabil och hållbar tillväxt i unionen. Kommissionens moderna, rättvisa och balanserade förslag för den kommande fleråriga budgetramen för unionen med 27 medlemsstater kommer att ligga till grund för förverkligandet av gemensamma mål för unionen under nästa decennium. Förslagen fokuserar på de områden där unionen har bäst förutsättningar att ge resultat enligt vad EU:s ledare enades om i Bratislava och Rom. De kommer att ge oss möjlighet att hantera stora utmaningar såsom ungdomsarbetslösheten, migrationen, säkerheten, den tekniska och digitala omvandlingen samt övergången till en mer hållbar och koldioxidsnål ekonomi. Sibiu-toppmötet bör bekräfta den politiska överenskommelsen om den framtida budgeten. Detta skulle visa att unionen med 27 medlemsstater är enad, har en tydlig riktning och är redo och kapabel att forma sin egen framtid och åstadkomma resultat för sina medborgare.

Offentliga medel spelar en roll för att stimulera rätt slags investeringar, men i slutändan är det företag som skapar arbetstillfällen och tillväxt. Vi måste därför fortsätta att mobilisera tillgängliga resurser. Investeringsplanen för Europa (Junckerplanen) har redan genererat 344 miljarder euro i ytterligare investeringar, och därmed överskridit sitt ursprungliga mål på 315

miljarder euro. Den förväntas också skapa 1,4 miljoner arbetstillfällen och öka EU:s BNP med 1,3 % fram till 2020. Junckerplanen har förstärkts och utökats för att mobilisera uppskattningsvis 500 miljarder euro i ytterligare investeringar fram till slutet av 2020. Kommissionen kommer att bedöma framstegen och identifiera ytterligare sätt att främja investeringar, bland annat inom ramen för det framtida InvestEU-programmet.

Vi måste också komma överens om de återstående förslagen för övergången till en cirkulär ekonomi som stöder innovation, sysselsättning och tillväxt och främjar en hållbar användning av våra knappa resurser. En snabb överenskommelse om förslaget om plast för engångsbruk är nödvändig för att minska mängden skadlig plast i våra oceaner och hav och för att ge företag ett starkt incitament att söka hållbara och innovativa alternativ. Detta kommer att stimulera europeisk innovation och ge europeiska företag ett tekniskt försprång över sina globala konkurrenter, vilket främjar hållbar tillväxt och sysselsättning i framtiden.

En sammankopplad digital inre marknad

Den digitala inre marknaden ger redan fördelar för EU-medborgare: roamingavgifterna har avskaffats, människor har tillgång till sina abonnemang på filmer, sport, musik, videospel och e-böcker oavsett var de är i EU och från och med december i år kommer de att kunna handla på nätet utan omotiverad diskriminering beroende på var de bor.

Av de 30 förslag som kommissionen har lagt fram för den digitala inre marknaden har 18 antagits som lagstiftning. Nu är det viktigt att slutföra arbetet med de återstående förslagen, bland annat om upphovsrätt, e-integritet och avtalsrätt. Det är viktigt att snabbt inrätta Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning tillsammans med nätverket av nationella samordningscentrum för att hjälpa EU att behålla och utveckla den tekniska och industriella kapacitet för it-säkerhet som krävs för att säkra vår digitala inre marknad.

Vi kommer att fortsätta arbetet med den framväxande utmaningen med artificiell intelligens genom att möjliggöra samordnade åtgärder i hela Europeiska unionen och genom att följa upp de olika steg som fastställdes tidigare i år. Kommissionen och EU:s utrikesrepresentant kommer också att lägga fram en ny gemensam handlingsplan för att ta itu med den omfattande spridning av desinformation på nätet i Europa som undergräver medborgarnas förtroende för demokratiska processer och institutioner samt våra oberoende och fria medier. Detta är en fråga som det är särskilt viktigt att ta itu med före nästa års val till Europaparlamentet.

Vi kommer även att utarbeta en rekommendation om fastställande av ett format för utbyte av elektroniska patientjournaler i EU. Detta kommer att underlätta utbyte av patientuppgifter över gränserna. Det kommer att gynna patienter och vårdgivare och bidra till att främja medicinska framsteg genom digitalisering av hälso- och sjukvårdstjänster. På folkhälsoområdet kommer vi också att lägga fram en övergripande ram om hormonstörande ämnen.

En motståndskraftig energiunion med en framåtblickande klimatpolitik

De senaste fyra åren har EU investerat i den egna energiunionen i syfte att främja en hållbar, oberoende och trygg energiförsörjning för medborgarna. Vi har varit pådrivande i den globala kampen mot klimatförändringar och är den enda stora ekonomin som har stiftat lagar för att minska utsläppen av växthusgaser med minst 40 % senast 2030 i linje med Parisavtalet.

Vi måste fortsätta arbeta för att säkra en överenskommelse mellan medlagstiftarna om de återstående förslagen i paketet Ren energi för alla i EU. För att förbättra EU:s inre energimarknad och öka solidariteten mellan medlemsstaterna är det också viktigt att medlagstiftarna enas om gemensamma regler för gasledningar som kommer in på den europeiska gasmarknaden och slutligen enas om den nya lagstiftningen om elmarknaderna. Det behövs också en överenskommelse om kommissionens förslag inom ramen för Europa på väg-paketen för rörlighet för att säkerställa ett snabbt genomförande av agendan för säker, ren och uppkopplad rörlighet och om kommissionens förslag om hållbar finansiering för att mobilisera det privata kapital som behövs för att stödja EU:s agenda för klimat och hållbar utveckling.

Ett snabbt antagande av dessa åtgärder kommer att säkerställa att verktygen och den rättsliga ramen för EU:s klimatpolitik fram till 2030 är på plats. Dessa klimat- och energipolitiska åtgärder kommer att leda till sammanlagda minskningar av växthusgasutsläpp med omkring 45 % till 2030, vilket överskrider EU:s åtagande enligt Parisavtalet att minska utsläppen med minst 40 % fram till 2030 jämfört med 1990. De kommer också att leda oss på vägen mot att uppnå de planerade minskningarna av utsläppen på cirka 60 % fram till 2050. Detta är dock inte tillräckligt för EU att bidra till Parisavtalets temperaturmål. Den senaste rapporten från FN:s klimatpanel bekräftar otvetydigt de negativa effekterna av klimatförändringar, och mot bakgrund av detta kommer kommissionen att föreslå en EU-strategi för långsiktiga minskade växthusgasutsläpp inför klimatkonferensen i Katowice i december 2018. Vi kommer också att rapportera om tillståndet i energiunionen, samt om de framsteg som gjorts för att främja europeisk kapacitet i batterisektorn.

En fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas

Under 2018 firas 25-årsdagen av den inre marknaden. Med en femtedel av världens ekonomi är den inre marknaden unik och EU:s bästa tillgång för att generera ekonomisk tillväxt och hjälpa de europeiska företagen att växa och skapa innovation och sysselsättning. Vår kollektiva tyngd gör att vi i praktiken kan sätta standarden och vara global referenspunkt för frågor som rör dataskydd, stordata, artificiell intelligens och automatisering, och därigenom exportera våra värderingar och forma den globala ekonomin.

Nu måste vi uppfylla vårt löfte att utnyttja den inre marknadens potential i alla dess dimensioner. En överenskommelse är nödvändig om de liggande förslagen i paketen om varor och tjänster för att säkerställa säkra produkter och stärka förtroendet för den inre marknaden. Vi måste intensifiera ansträngningarna för att enas om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas och om förslagen till en rättvis och effektiv beskattning av den digitala ekonomin, så att alla företag, stora som små, betalar sin skäliga andel av skatterna där deras vinster intjänas. Det är också dags att enas om förslagen till en rättvis och effektiv mervärdesskatt, för att förenkla systemet, särskilt för små företag, göra det mer

motståndskraftigt mot bedrägerier och modernisera systemet för fastställande av reducerade mervärdesskattesatser. En överenskommelse bör också nås om förslagen till bolagsrätt för att se till att företagens rätt att flytta och växa över nationella gränser inte missbrukas av några för att undgå skatt eller för att undergräva arbetstagarnas rättigheter. En överenskommelse bör också snarast nås om lagstiftningsförslagen för en ny giv för konsumenterna. Denna nya giv kommer att modernisera och förenkla konsumentlagstiftningen och införa förstärkt individuell prövning genom grupptalan.

En fullt fungerande kapitalmarknadsunion med djupa och likvida marknader är avgörande för finansiell stabilitet, för att stödja den inre marknaden och diversifiera finansieringskällorna för europeiska företag, inklusive mindre företag. Det är hög tid att finna en överenskommelse om förslagen om den europeiska privata pensionsprodukten (PEPP), reformen av den europeiska marknadsinfrastrukturen, förbättringen av EU:s system för finansiell tillsyn och förslaget om företagsinsolvens, omstrukturering och en andra chans. En överenskommelse bör också nås om andra förslag inom kapitalmarknadsunionen om gräsrötsfinansiering, säkerställda obligationer, underlättande av gränsöverskridande distribution av investeringsfonder, främjande av små och medelstora företags notering på offentliga marknader och mer proportionella och effektiva regler för investeringsföretag. Mot bakgrund av den senaste tidens avslöjanden om penningtvätt i den finansiella sektorn, är det också avgörande att nå en snabb överenskommelse om förslagen om att införa kraftfullare åtgärder mot penningtvätt för att säkerställa att reglerna övervakas och genomdrivs bättre i hela EU.

Utöver att åstadkomma resultat för företagen är den inre marknaden även garant för höga sociala standarder och arbetstagarnas skydd. För ett år sedan tillkännagavs den europeiska pelaren för sociala rättigheter av Europaparlamentet, rådet och kommissionen vid det sociala toppmötet i Göteborg. Inom sin behörighet har kommissionen vidtagit åtgärder för att följa upp detta med konkreta initiativ. Nu krävs en överenskommelse om inrättandet av en europeisk arbetsmyndighet, och om förslagen för en bättre balans mellan arbete och privatliv och tydligare och mer förutsägbara arbetsvillkor för alla, inklusive personer som arbetar i atypiska anställningsformer. Vi måste komma överens om översynen av bestämmelserna om samordning av medlemsstaternas sociala trygghetssystem, om arbetstagarnas skydd mot kemikalier som orsakar cancer och om tillgång till socialt skydd. Det är också hög tid att slutföra den europeiska tillgänglighetslagen, så att människor med funktionsnedsättning kan utöva sin lika rätt att delta fullt ut i samhället och på arbetsmarknaden.

Att upprätthålla, genomdriva och fördjupa den inre marknaden är ett fortlöpande arbete. Vi måste ta itu med återstående brister och förbättra dess funktionssätt. Överenskommelse om pågående lagstiftningsförslag och ett korrekt genomförande av bestämmelserna i medlemsstaterna är därför av yttersta vikt. Med anledning av stats- och regeringschefernas diskussion vid Europeiska rådets möte i december, kommer kommissionen att lägga fram ett meddelande om undanröjande av kvarstående hinder och möjliga åtgärder för att säkerställa att EU utnyttjar de nya möjligheterna i en föränderlig global miljö.

En fördjupad och mer rättvis ekonomisk och monetär union

Den 1 januari 2019 kommer vi att fira 20-årsdagen av den gemensamma valutan. 340 miljoner människor i EU använder euron varje dag i 19 medlemsländer. Euroområdet utgör nästan 85 % av BNP för EU-27. Det har klarat sig genom och gått starkt ur den värsta finansiella krisen under vår livstid. Det är nu dags att fokusera på den strategiska roll som euron bör spela på den globala arenan och att stärka dess grunder. Fullbordandet av kapitalmarknadsunionen är särskilt viktigt i detta sammanhang.

Det är också viktigt att genomföra förslagen i färdplanen för att fördjupa EU:s ekonomiska och monetära union, bl.a. de finanspolitiska instrument som föreslås i nästa fleråriga budgetram. Detta kommer att ge den ekonomiska och monetära unionen – särskilt den europeiska stabiliseringsfunktionen och reformstödsprogrammet – möjlighet att säkerställa en större makroekonomisk motståndskraft och att genomföra strukturreformer och stärka konvergensen. Vid eurotoppmötet i juni 2018 där alla medlemsstater deltog enades ledarna om att fullborda bankunionen, bland annat genom att inrätta en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden och utveckla det europeiska insättningsgarantisystemet. De enades också om att ytterligare utveckla Europeiska stabilitetsmekanismen och stärka dess roll som krishanteringsverktyg. Detta arbete måste fortsätta prioriteras, samtidigt som en snabb överenskommelse särskilt krävs om förslagen om riskminskning i banksektorn samt om paketet om minskning av nödlidande lån. Ett motståndskraftigt euroområde kräver motståndskraftiga medlemsländer och starkt ekonomisk och social konvergens. Med detta mål i åtanke kommer kommissionen att fortsätta att stärka och fokusera den europeiska planeringsterminen för att stödja och vägleda medlemsstaterna i syfte att uppnå en hållbar, inkluderande och långsiktig tillväxt.

Handel: En balanserad och framåtsträvande handelspolitik som styr globaliseringen

Europeiska unionens storlek, gemensamma värderingar och syfte innebär att Europeiska unionen är unik genom att ha handelsavtal med 69 länder runtom i världen som står för 40 % av den globala bruttonationalprodukten. Men de ökande spänningarna och den allt större bristen på förutsägbarhet i den globala handeln innebär att vi hela tiden måste bekräfta vårt åtagande att bevara och förstärka det regelbaserade internationella systemet. Ett snabbt ingående av det ekonomiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan, det största handelsavtal som någonsin förhandlats fram av Europeiska unionen, kommer att bli en kraftfull signal om detta åtagande. Vi kommer också att arbeta för att säkerställa ett snabbt ikraftträdande av avtalen med Singapore och Vietnam och att slutföra förhandlingar för vilka en principöverenskommelse har nåtts (Mexiko) eller som redan är långt framskridna, såsom de med Chile och Mercosur. Vi måste också göra så stora framsteg som möjligt i andra pågående handelsförhandlingar, bland annat med Australien och Nya Zeeland.

EU har all anledning att visa självförtroende och beslutsamhet i sina handelsförbindelser, men vi får inte vara naiva. Det är viktigt att medlagstiftarna snabbt enas om förslaget om granskning av utländska direktinvesteringar, i syfte att övervaka och förhindra utländska företagsförvärv som skulle vara till nackdel för EU:s intressen. Det är också dags för medlemsstaterna att bryta dödläget om det föreslagna instrumentet för internationell upphandling så att vi kan förhindra diskriminering av EU-företag på

upphandlingsmarknaderna i tredjeländer, och enas om reformen av reglerna för produkter med dubbla användningsområden, så att handeln aldrig kan användas som täckmantel för varor som kan användas för att kränka grundläggande mänskliga rättigheter.

Ett område för rättvisa och grundläggande rättigheter som bygger på ömsesidigt förtroende

Skydd av de grundläggande rättigheterna och säkerhet har haft högsta prioritet under de senaste fyra åren. För att slutföra arbetet med att utveckla en effektiv säkerhetsunion är det nu viktigt att enas om förslag om gränsöverskridande tillgång till elektroniska bevis för brottsbekämpande myndigheter, om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om förbättring av säkerhetsdetaljerna i identitetshandlingar och om underlättande av gränsöverskridande tillgång till och användning av finansiella uppgifter för brottsbekämpande myndigheter. Vi måste också gå vidare för att hindra terrorister genom att komma överens om åtgärder för att förebygga spridningen av terroristmaterial på nätet och om utvidgning av Europeiska åklagarmyndighetens uppdrag till att omfatta kampen mot gränsöverskridande terrorism.

För att säkerställa att EU:s informationssystem för säkerhet, migration och gränsförvaltning fungerar tillsammans på ett smartare och effektivare sätt bör förslaget till direktiv om driftskompatibiliteten hos dessa system snarast godkännas tillsammans med moderniseringar av till exempel det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister, Eurodac och informationssystemet för viseringar.

Avslöjanden som Dieselgate, Luxleaks, Panamadokumenten och Cambridge Analytica har visat att visselblåsare spelar en viktig roll för att avslöja olaglig verksamhet som skadar allmänintresset och medborgarnas välfärd. Vi måste därför komma överens om förbättrat skydd för visselblåsare som rapporterar om överträdelser av EU-lagstiftningen.

Vi måste också säkerställa att EU på ett mer effektivt sätt kan hjälpa dem som drabbats av naturkatastrofer genom att enas om förslaget om Europeiska unionens civilskyddsmekanism (rescEU).

Respekten för rättsstatsprincipen, ett av unionens värden, är avgörande för demokratin och för respekten för de grundläggande rättigheterna. Det är också en viktig garanti för Europeiska unionens sätt att fungera som en inre marknad och ett område där lagar tillämpas enhetligt och budgetmedel används korrekt, och där medlemsstaterna och deras medborgare kan arbeta tillsammans i en anda av ömsesidigt förtroende för att uppnå gemensamma mål. Det förfarande som anges i fördragen för att fastställa om det föreligger en klar risk för ett allvarligt åsidosättande av värden, särskilt rättsstatsprincipen, har inletts när det gäller två medlemsstater. Det finns också en ökande oro angående vissa andra medlemsstater. Som en följd av detta växer insikten att Europeiska unionen och dess medlemsstater måste göra mer för att upprätthålla och genomdriva rättsstatsprincipen. I detta sammanhang avser kommissionen att lägga fram ett initiativ för att ytterligare stärka ramen för rättsstatsprincipen från 2014.

Mot en ny migrationspolitik

Migrationstrycket är fortfarande en angelägen fråga för EU-medborgarna, trots att krisen har övervunnits. En ordentlig migrationshantering kommer under många år framöver att förbli en utmaning som kräver omfattande åtgärder.

De irreguljära inresorna i EU har sjunkit med 95 % från toppnoteringen i oktober 2015. Detta år har emellertid också visat vikten av vaksamhet längs alla ruttor, med en kraftig nedgång på den centrala Medelhavsrutten men öknings längs den östra och framför allt den västra Medelhavsrutten. Migrationsvägarna och deras bakomliggande faktorer förändras kontinuerligt och vi måste förbereda oss för framtiden. Den högsta prioriteringen är att enas om ett väl fungerande gemensamt europeiskt asylsystem som bygger på principerna om ansvar och solidaritet. Fem av de sju första förslagen om att reformera systemet har vi provisoriskt eller delvis enats om och de avslutande stegen inför antagandet bör nu tas, med integrering av de ändringar för att stärka den operativa kapaciteten hos den nya europeiska asylbyrå som föreslogs i samband med talet om tillståndet i unionen. Parallellt därmed måste vi koncentrera våra ansträngningar på att enas om de återstående två förslagen: reformen av Dublinsystemet och förordningen om asylförfaranden.

En trovärdig migrationspolitik innebär att medborgarna måste försäkras om att vi effektivt förvaltar våra yttre gränser och om att vi dels kan skydda dem som behöver, dels kan se till att personer utan skyddsbehov återvänder. Att stärka enhetligheten och effektiviteten i vår återvändandepolitik och att minska incitamenten för irreguljär migration är av avgörande betydelse, och kommissionen har lagt fram de förslag som krävs för att göra detta. På samma sätt måste vi snabbt enas om reformen av återvändandedirektivet och om att stärka kapaciteten i Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrå genom att fram till 2020 inrätta en stående styrka av 10 000 EU-gränsbevakningstjänstemän, stärka dess befogenheter vad gäller återvändande, och göra det möjligt för den att verka mer allmänt i partnerländer utanför EU.

Samtidigt måste Europa göra mer när det gäller laglig migration. Vi måste på ett adekvat sätt kunna ta itu med framtidens behov på arbetsmarknaden och kompetensunderskott, samtidigt som vi handlar i EU:s intresse. Det är därför viktigt att enas om det reviderade systemet med EU-blåkort som kommer att göra det lättare och mer attraktivt för högkvalificerade tredjelandsmedborgare att komma till EU för att arbeta och bidra till våra ekonomier.

Senast i december 2018 kommer kommissionen att offentliggöra ett meddelande om ömsesidighet på viseringsområdet för att bedöma det aktuella läget och tänkbara lösningar i fråga om icke-ömsesidigheten gentemot Förenta staterna på området viseringspolitik.

En starkare global aktör

Tillsammans har EU den tyngd som behövs för att vara en stark global aktör, arbeta för fred, hållbar utveckling, säkerhet och stabilitet, och samtidigt stödja demokrati, försvara mänskliga rättigheter och främja rättsstatsprincipen.

För att säkerställa att så är fallet, och vid sidan om arbetet för att nå en överenskommelse om förslagen till finansieringsprogram för att stärka EU:s ställning som global aktör, kommer kommissionen att fortsätta att uppmana till en snabb uppföljning av initiativet för ett

effektivare beslutsfattande i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Den kommer också att fortsätta arbetet med att genomföra EU:s globala strategi för utrikes- och säkerhetspolitik, särskilt när det gäller Indien, Latinamerika och Centralasien.

Genomförandet av den föreslagna alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen kommer att fortskrida. I detta syfte kommer EU:s yttre investeringsplan att ytterligare tas i bruk och genomföras för att uppnå det ambitiösa målet att mobilisera upp till 44 miljarder euro i hållbara investeringar fram till 2020.

Genomförandet av grannskapspolitiken i både öst och syd förblir en central prioritering. När det gäller utvidgningen av EU kommer kommissionen att offentliggöra årliga rapporter om de framsteg som har gjorts i förbindelserna med alla berörda parter. Dessutom kommer kommissionen att bedöma och anta ett yttrande om Bosnien och Hercegovinas ansökan om att bli kandidatland.

En union i demokratisk förändring

Under de senaste fyra åren har kommissionen arbetat för att göra Europeiska unionen mer demokratisk, till exempel genom att låta medborgarnas synpunkter påverka beslutsfattandet, öka insynen i möten mellan kommissionens beslutsfattare och företrädare för olika intressen, offentliggöra förhandlingsmandaten för handelsavtal och integrera principerna om bättre lagstiftning i utformningen av politiken. Viktiga ändringar har gjorts av bestämmelserna om finansiering av europeiska politiska partier, vilket kommer att öka insynen i kopplingarna mellan de europeiska politiska partierna och deras medlemspartier, förbättra den demokratiska legitimiteten genom att finansieringen bättre återspeglar väljarnas val och förhindra missbruk av offentliga medel.

För att skydda våra demokratiska värderingar måste vi garantera att de kommande valen genomförs på ett fritt och rättvist sätt, och därför är det angeläget att förslagen för att bättre skydda våra demokratiska processer från manipulation av tredjeländer eller privata intressen antas snabbt. Det är också viktigt att komma överens om förslaget om att europeiska politiska partier ska kunna bli föremål för påföljder för brott mot skyddet av personuppgifter i syfte att påverka resultatet av valet till Europaparlamentet.

De europeiska medborgarinitiativen ger människor en unik och innovativ möjlighet att delta i fastställandet av agendan på EU-nivå genom att de direkt kan uppmana kommissionen att vidta åtgärder i en fråga som de bryr sig om. För att denna möjlighet ska bli mer användarvänlig och kunna nå sin fulla potential är det viktigt att nå en snabb överenskommelse om reformen av förordningen för att göra det lättare för enskilda att inleda och stödja nya initiativ. Vi reagerar också på medborgarnas önskemål som kommer till uttryck i offentliga samråd, till exempel genom förslaget att avskaffa de två årliga tidsomställningarna.

Från början av mandatperioden har den här kommissionen understrukt behovet av ett EU med större fokus på de stora frågorna och behovet av att förbättra den demokratiska legitimiteten i vad EU gör. En viktig aspekt av detta är att säkerställa respekten för

subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Parallellt med detta arbetsprogram lägger kommissionen fram ett meddelande om hur vi avser att stärka subsidiaritets- och proportionalitetsprincipernas roll i EU:s beslutsfattande, på grundval av de omfattande uppgifter som inkommit från arbetsgruppen för subsidiaritet, proportionalitet och ”att göra mindre men göra det effektivare”. I linje med arbetsgruppens synpunkter kommer detta att ingå i en bredare agenda för bättre lagstiftning, inbegripet i den planerade inventeringen. Meddelandet åtföljs av årsrapporterna om förbindelserna mellan Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten och om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

III. Ge alla européer ett stabilt framtidsperspektiv

Toppmötet i Sibiu den 9 maj 2019 kommer hållas i ett avgörande ögonblick, sex veckor efter brexit och två veckor före valet till Europaparlamentet. Det kommer att vara tidpunkten för EU:s stats- och regeringschefer att ge nytt förtroende för framtiden i en ny union med 27 medlemsstater. Kommissionen kommer att bidra till den process som leder fram till Sibiu och vidare därefter med ett antal rapporter och meddelanden med sikte på perioden fram till 2025. Kommissionen har lagt fram eller kommer att lägga fram initiativ som syftar till följande:

- Stärka eurons internationella roll som en del av de globala ansträngningarna för att stärka EU:s suveränitet.
- Öka användningen av omröstning med kvalificerad majoritet och möjliggöra ett effektivare beslutsfattande på nyckelområden som beskattning och socialpolitik, så att EU:s lagstiftning om den inre marknaden kan hålla jämna steg med den ekonomiska och samhälleliga utvecklingen, samt på flera områden inom våra yttre förbindelser för att erbjuda rätt verktyg vid beslutsfattandet för vår gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.
- Reflektera över vägen till en hållbar utveckling i EU år 2030 som uppföljning av FN:s mål för hållbar utveckling, bland annat Parisavtalet om klimatförändringar.
- Bereda väg för en ny institutionell ram för vår energi- och klimatpolitik genom att lägga fram alternativ med förstärkt kvalificerad majoritet och eventuella reformer av Euratomfördraget.
- Ytterligare stärka 2014 års ram för rättsstatsprincipen.
- Beskriva hur unionen kan göras mer enad, starkare och mer demokratisk i fråga om kommunikation.

IV. Brexit och beredskap

Även om betydande ansträngningar görs för att säkerställa ett avtal om ett ordnat utträde för Förenade kungariket ur Europeiska unionen och en ram för de framtida förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket, kommer vissa åtgärder att vara nödvändiga för att anpassa EU:s regelverk i samband med Förenade kungarikets utträde, oavsett resultatet av förhandlingarna. Utöver de sex rättsakter som redan har lagts fram för medlagstiftarna kommer kommissionen att anta ytterligare två lagstiftningsförslag om beredskap inför brexit som kommer att behandla viseringsstatus för brittiska medborgare efter Förenade kungarikets utträde respektive anpassning av siffrorna för primär och slutlig energianvändning i lagstiftningen om energieffektivitet. Förslagen kommer att läggas fram i november 2018 så att medlagstiftarna har tillräckligt med tid för att anta dem före utträdesdagen.

Kommissionen kommer också före utgången av 2018 att lägga fram ett antal delegerade akter och genomförandeakter som behövs i samband med beredskapen inför brexit. Den kommer att fortsätta att nära följa situationen allteftersom förhandlingarna fortskrider och vid behov

föreslå ytterligare åtgärder, med vederbörlig hänsyn till den tid som behövs för medlagstiftarna att slutföra sitt arbete.

V. Bättre lagstiftning samt genomförandet och tillämpningen av EU:s lagstiftning

Från början av mandatperioden har den här kommissionen satsat mycket på bättre lagstiftning som nu är en integrerad del av vårt arbetssätt. OECD rangordnade nyligen kommissionen i topp när det gäller god lagstiftningspraxis. För att ytterligare befästa dessa framsteg gör vi en inventering av vår politik för bättre lagstiftning och kommer under våren att rapportera om resultaten och erfarenheterna. Under tiden kommer vi att ägna särskild uppmärksamhet åt att använda våra verktyg för bättre lagstiftning för att se över våra befintliga åtgärder och se till att de är ändamålsenliga och inte medför onödiga kostnader. I bilaga II till detta arbetsprogram anges de viktigaste utvärderingarna och kontrollerna av ändamålsenligheten som vi kommer att genomföra, inklusive de som följer upp Refit-plattformens yttranden. Plattformen fortsätter sitt arbete och förväntas anta ytterligare yttranden inom kort, varefter kommissionen kommer att lämna en detaljerad redogörelse för uppföljningen av alla tidigare och nya yttranden i resultattavlan för Refit på nätet samt i den andra årliga undersökningen av de administrativa bördorna.

Oavsett hur noggrant de har utarbetats och förberetts är alla regler endast effektiva om de genomförs korrekt i praktiken. Detta är skälet till att kommissionen kommer att fortsätta att ägna lika mycket uppmärksamhet åt att säkerställa att lagarna tillämpas korrekt som att utforma dem. Nyckeln till ett effektivt genomförande av EU-lagstiftningen är det nära samarbetet och kommunikationen mellan kommissionen och medlemsstaterna. Vi kommer att fortsätta att föra en dialog med medlemsstaterna för att stödja dem i genomförandet av EU:s lagstiftning. Betydande ansträngningar kommer att krävas under de kommande månaderna när det gäller att införliva och genomföra lagstiftning som nyligen antagits eller snart kommer att antas. Samtidigt kommer kommissionen att fortsätta prioritera allvarliga överträdelser av EU:s lagstiftning som undergräver mervärdet av EU:s regler och kommer att vidta kraftfulla åtgärder om så behövs, som den nyligen har gjort i fråga om luftkvalitet.

VI. Slutsats

De återstående månaderna av innevarande mandatperiod kommer att vara avgörande för att visa medborgarna att vår agenda för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring har gett resultat. Kommissionens arbetsprogram för 2019 innehåller en tydlig och fokuserad agenda för att slutföra det arbete som vi åtog oss att göra i början av mandatperioden. Kommissionen kommer att fortsätta att arbeta intensivt med Europaparlamentet och rådet för att fullborda denna agenda genom att anta och genomföra alla de förslag som kommissionen har lagt fram. Denna gemensamma europeiska ansträngning är avgörande om vi ska kunna visa medborgarna att EU kan göra skillnad genom riktade och effektiva åtgärder och konkreta resultat. Den 9 maj i Sibiu kommer vi också att

kunna visa att Europeiska unionen med 27 medlemsstater har en tydlig vision för framtiden och har stärkt grunden för ett starkt, enat och suveränt Europa.